

Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων:

1. Τούτων δ' ἢ μὲν φύσις ἐστὶν **ἄτακτον**.
2. Διόπερ τοὺς τοιοῦτους **ἐξαμαρτάνοντας** εὐρήσετε.
3. Κοινὸν τοῦτο πρόσταγμα' ἀπεδείχθη, **πᾶσιν** ἴσον καὶ ὅμοιον
4. Πόλεως δὲ συνθήκη κοινή, καθ' ἣν **πᾶσι** προσήκει **ζῆν** τοῖς ἐν τῇ πόλει.
5. Ἀλλὰ μὴν ὅτι νῦν **Ἀριστογείτων** τοῖς μὲν τῆς ἐνδείξεως δίκαιοις ἅπασιν ἐάλωκεν, ἕτερος δ' οὐδὲ εἷς ἔστιν ἀνεκτὸς αὐτῶ λόγος
6. Ὡμην μὲν, ὃ βουλή, οὐκ ἂν ποτ' εἰς τοῦτο τόλμης **Φίλωνα** ἀφικέσθαι
7. ἐγὼ δὲ ὁμόσας εἰσηλθὼν εἰς τὸ βουλευτήριον τὰ βέλτιστα βουλευσεὶν **τῇ πόλει**.
8. ἔνεστί τε ἐν τῷ ὄρκῳ **ἀποφανεῖν**.
9. ἐγὼ τὴν κατὰ τουτουὶ Φίλωνος ποιήσομαι κατηγορίαν, οὐ μέντοι γε ἰδίαν ἔχθραν οὐδεμίαν μεταπορευόμενος, οὐδὲ τῷ δύνασθαι καὶ εἰωθέναί λέγειν ἐν ὑμῖν ἐπαρθεῖς, ἀλλὰ **τῷ πλήθει** τῶν ἀμαρτημάτων αὐτοῦ πιστεύων, καὶ **τοῖς ὄρκοις** οἷς ὥμοσα ἐμμένειν ἀξιῶν.
10. Γνώσεσθε μὲν οὖν ὅτι οὐκ ἀπὸ ἴσης παρασκευῆς ἐγὼ τε τοῦτον ἐλέγξω οἷός ἐστι καὶ οὗτος ἐπεχείρησε **πονηρὸς** εἶναι·
11. οἱ Κρητῶν νόμοι οὐκ εἰσὶν μάτην διαφερόντως ἐν **πᾶσιν εὐδόκιμοι** τοῖς Ἑλλήσιν
12. ἔχουσιν γὰρ ὀρθῶς, τοὺς **αὐτοῖς** χρωμένους εὐδαίμονας ἀποτελοῦντες.
13. ἤρτηται δ' ἐκ τῶν θείων θάτερα, καὶ ἐὰν μὲν δέχηται **τις** τὰ μείζονα πόλις, κτᾶται καὶ τὰ ἐλάττονα
14. **Ταῦτα** δὲ πάντα ἐκείνων ἔμπροσθεν τέτακται φύσει
15. Καὶ πειράσομαι τῷ λόγῳ τοῦτον μὲν **ἐπιδείξει** ψευδόμενον
16. Καίτοι ὅστις τούτοις φθονεῖ οὐς οἱ ἄλλοι ἐλεοῦσι, τίνος ἂν ὑμῖν ὁ τοιοῦτος **ἀποσχέσθαι** δοκεῖ πονηρίας;
17. Δεῖ δέ με καὶ ὑπὲρ τοῦ πατρὸς **ἀπολογήσασθαι**.
18. Καίτοι γε πολλῶ μᾶλλον εἰκὸς ἦν ἐκεῖνον ὑπὲρ ἐμοῦ ἀπολογήσασθαι **πατέρα** ὄντα·
19. ὁ μὲν γὰρ πολλῶ πρεσβύτερός ἐστι τῶν ἐμῶν πραγμάτων, ἐγὼ δὲ πολλῶ νεώτερος **τῶν** ἐκείνων **πεπραγμένων**.
20. **δεινὰ** ἂν ἔφη πάσχειν ὑπ' ἐμοῦ·
21. ἐπειδὴ δὲ ἡ πόλις **ὄλη** κακῶς ἐβουλεύσατο ἀποστᾶσα καὶ ἡμαρτε [τῆς ὑμετέρας γνώμης], μετὰ τῆς πόλεως ὄλης ἠναγκάσθη συνεξαμαρτεῖν.
22. Ἐπίστασθε δὲ, ὃ ἄνδρες, ὅτι αἱ ἀνάγκαι αὗται **ἰσχυρόταται** καὶ μέγισταί εἰσι τῶν ἐν ἀνθρώποις.
23. οὔτε τότε παραχρῆμα οὔτε ὕστερον ἐν παντὶ τῷ χρόνῳ οὐδεπώποτε ἠθέλησαν ἐλθεῖν ἐπὶ τοῦτο τὸ δίκαιον, **εὖ εἰδότες** ὅτι οὐκ ἂν τούτοις κατ' ἐμοῦ ἔλεγχος ἐγίγνετο οὗτος, ἀλλ' ἐμοὶ κατὰ τούτων.
24. καὶ ἐξείη μὲν τοὺς ἐλευθέρους ὄρκοις καὶ πίστεσιν **ἀναγκάζειν**
25. ἀναγκάζονται **τάληθῆ** λέγειν·
26. ἢ γὰρ παροῦσα ἀνάγκη ἐκάστω ἰσχυροτέρα ἐστὶ **τῆς μελλούσης** ἔσσεσθαι.
27. Τὴν μὲν παρασκευὴν, ὃ ἄνδρες, καὶ τὴν προθυμίαν **τῶν ἐχθρῶν** τῶν ἐμῶν, ὥστ' ἐμὲ κακῶς ποιεῖν ἐκ παντὸς τρόπου καὶ δίκαιως καὶ ἀδίκως
28. ἐγὼ δέ, ὃ ἄνδρες, δεήσομαι **ὑμῶν** δίκαια καὶ ὑμῖν τε ῥάδια χαρίζεσθαι καὶ ἐμοὶ ἄξια πολλοῦ τυχεῖν παρ' ὑμῶν.
29. Πρῶτον μὲν ἐνθυμηθῆναι ὅτι νῦν ἐγὼ ἦκω οὐδεμιᾶς μοι **ἀνάγκης** οὔσης παραμεῖναι, οὔτ' ἐγγυητὰς καταστήσας οὔθ' **ὑπὸ δεσμῶν** ἀναγκασθεῖς πιστεύσας δὲ μάλιστα μὲν τῷ δίκαιῳ, ἔπειτα δὲ καὶ ὑμῖν, γνώσεσθαι τὰ δίκαια καὶ μὴ περιόψεσθαι με ἀδίκως ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν **τῶν ἐμῶν** διαφθαρέντα.
30. Εἰ γὰρ θέλετ' **ἐξετάσαι** τίνος εἵνεκα μᾶλλον ἂν τις ἔλοιτ' ἐν δημοκρατίᾳ **ζῆν** ἢ ἐν ὀλιγαρχίᾳ
31. οὐδεὶς ἔστιν ὅστις ἀπεστερεῖτο **τοῦ σωθῆναι**
32. ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐκ ἠνέσχεσθε ἀκούσαντες περὶ **τῶν τειχῶν** τῆς κατασκαφῆς
33. Κλεοφῶν τε ὑπὲρ ὑμῶν **πάντων** ἀναστὰς ἀντεῖπεν
34. Μετὰ δὲ ταῦτα Θηραμένης, ἐπιβουλεύων **τῷ πλήθει** τῷ ὑμετέρῳ, ἀναστὰς λέγει
35. Πεισθέντες δὲ ὑμεῖς εἴλεσθε ἐκεῖνον **πρεσβευτὴν** αὐτοκράτορα, ὃν τῷ προτέρῳ ἔτει στρατηγὸν χειροτονηθέντα ἀπεδοκιμάσατε, οὐ νομίζοντες **εὖνουν** εἶναι τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ.

36. [καί] **τοιαῦτα** λέγοντες οὐ τοιαῦτα ποιεῖν ἐτόλμων
37. Θεογνίς γάρ καί Πείσων ἔλεγον ἐν τοῖς τριάκοντα περὶ τῶν μετοίκων, ὡς εἶέν **τινες τῆ πολιτεία ἀχθόμενοι**·
38. Ἔδοξεν οὖν **αὐτοῖς** δέκα συλλαβεῖν, τούτων δὲ δύο πένητας, ἵνα αὐτοῖς ἢ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀπολογία, ὡς οὐ χρημάτων ἔνεκα **ταῦτα** πέπρακται, ἀλλὰ συμφέροντα τῆ πολιτεία γεγένηται, ὥσπερ τι **τῶν ἄλλων** εὐλόγως πεποηκότες.
39. Τὴν μὲν οὖν φιλίαν τὴν πρὸς τὸν δῆμον οὕτω παλαιὰν καὶ γνησίαν καὶ διὰ τὰς μεγίστας εὐεργεσίας γεγενημένην **παρὰ τῶν προγόνων** παρέλαβεν.
40. ὁ γὰρ πατὴρ **αὐτοῦ** μαχόμενος ἐν Κορωνεῖα τοῖς πολεμίοις ἀπέθανεν
41. ἐπετροπεύθη δ' **ὑπὸ Περικλέους** ὃν πάντες ἂν ὁμολογήσειαν καὶ σωφρονέστατον καὶ δικαίωτατον καὶ σοφώτατον γενέσθαι **τῶν πολιτῶν**.
42. Δοκιμασθεὶς δ' οὐκ ἐνδεέστερος ἐγένετο **τῶν προειρημένων**, οὐδ' ἠξίωσεν αὐτὸς μὲν **ράθιμως** ζῆν
43. Βούλομαι δὲ ὀλίγα ἐκατέρους ἀναμνήσας καταβαίνειν, τοὺς τε ἐξ ἄστεως καὶ τοὺς ἐκ Πειραιῶς, ἵνα τὰς ὑμῖν διὰ τούτων γεγενημένας συμφορὰς **παραδείγματα** ἔχοντες τὴν ψῆφον φέρητε.
44. Ἦναγκάζεσθε πολεμεῖν τοιοῦτον **πόλεμον**.
45. Νικήσαντες δ' ἂν **τούτοις** ἐδουλεύετε.
46. Αὐτίκα γὰρ εἰ μὲν εἰρήνη δοκεῖ μέγα ἀγαθὸν τοῖς ἀνθρώποις **εἶναι**.
47. Εὐθὺς γὰρ τοῖς μὲν ιδιώταις ἔξεστιν ὅποι ἂν βούλωνται **πορεύεσθαι** μηδὲν φοβουμένους μὴ τις αὐτοὺς ἀποκτείνῃ.
48. Πausanias δὲ ὁ Κλεομβρότου ἐκ Λακεδαιμόνος στρατηγὸς τῶν Ἑλλήνων ἐξεπέμφθη μετὰ εἴκοσι νεῶν **ἀπὸ Πελοποννήσου**·
49. Καὶ ἐστράτευσαν ἐς Κύπρον καὶ αὐτῆς τὰ πολλὰ κατεστρέψαντο, καὶ **ὕστερον** ἐς Βυζάντιον
50. οἳ τε ἄλλοι Ἕλληνες ἤχθοντο καὶ **οὐχ ἠκίστα** οἳ Ἴωνες
51. φοιτῶντές τε **πρὸς τοὺς Ἀθηναίους** ἠξίουσαν αὐτοὺς ἡγεμόνας σφῶν γίνεσθαι
52. **Ἐν τούτῳ** δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι μετεπέμποντο.
53. ἀλλὰ τὴν μὲν τῶν αὐτῶν ἀξιοῦσαν τοὺς χρηστοὺς καὶ τοὺς πονηροὺς ἀπεδοκίμαζον ὡς οὐ δικαίαν **οὔσαν**, τὴν δὲ κατὰ τὴν ἀξίαν ἕκαστον τιμῶσαν καὶ κολάζουσαν προηροῦντο καὶ **διὰ ταύτης** ὄκουν τὴν πόλιν
54. ἀλλὰ τοὺς βελτίστους καὶ τοὺς ἰκανωτάτους ἐφ' ἕκαστον **τῶν ἔργων** προκρίνοντες.
55. Τοιούτους γὰρ ἠλιπίζον **ἔσεσθαι** καὶ τοὺς ἄλλους
56. ἐν δὲ τῷ προκρίνειν τοὺς ἐπιεικεστάτους τὸν δῆμον ἔσεσθαι **κύριον** ἐλέσθαι τοὺς ἀγαπῶντας μάλιστα τὴν καθεστῶσαν πολιτείαν.
57. Ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ τὴν Σικελίαν Λεοντῖνοι, Χαλκιδέων μὲν ὄντες **ἄποικοι**, συγγενεῖς δὲ Ἀθηναίων, ἔτυχον ὑπὸ Συρακοσίων **πολεμούμενοι**.
58. καὶ διὰ τὴν ὑπεροχὴν τῶν Συρακοσίων κινδυνεύοντες **ἀλῶναι** κατὰ κράτος, ἐξέπεμψαν πρέσβεις εἰς τὰς Ἀθήνας
59. Ἦν δὲ τῶν ἀπεσταλμένων ἀρχιπρεσβευτῆς Γοργίας ὁ **ρήτωρ**
60. Οὗτος καὶ τέχνας ῥητορικὰς **πρῶτος** ἐξέεῦρε
61. Οὗτος οὖν καταντήσας εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ παραχθεὶς εἰς τὸν δῆμον διελέχθη τοῖς Ἀθηναίοις **περὶ τῆς συμμαχίας**
62. Ἐπεὶ μέγτοι ἀνὰ τὰ πεδία οὐδὲ **ἐν τῇ Φρυγίᾳ** ἐδύνατο στρατεύεσθαι **διὰ τὴν** Φαρναβάζου **ἰππείαν**
63. καὶ ἐποίησεν οὕτως ἕκαστον **προθύμως** ταῦτα πράττειν
64. Ἔταξε δὲ καὶ πόλεις ἐξ ὧν δέοι τοὺς ἰππέας παρασκευάζειν, νομίζων ἐκ τῶν ἵπποτρόφων πόλεων εὐθὺς καὶ φρονηματίας **μάλιστα** ἂν ἐπὶ τῇ ἵππικῇ γενέσθαι.
65. συνήγαγε πᾶν τὸ στράτευμα εἰς **Ἔφεσον**·
66. ἀσκήσαι δὲ καὶ αὐτὸ βουλόμενος ἄθλα προὔθηκε καὶ ταῖς ἵππικαῖς τάξεσιν, ἧτις **κράτιστα** ἂν ἵππευοι
67. Χαλεπὸν δ' ἐρῶ σοι καὶ ἄλλο πάθημα, ὃ Σιμωνίδῃ, **τῶν τυράννων**.
68. Γινώσκουσι μὲν γὰρ οὐδὲν ἤττον **τῶν ιδιωτῶν** τοὺς ἀλκίμους τε καὶ σοφοὺς καὶ δικαίους.

69. Τούτους δ' ἀντὶ τοῦ ἄγασθαι φοβοῦνται, τοὺς μὲν ἀνδρείους, μή τι τολμήσωσι **τῆς ἐλευθερίας ἔνεκεν**
70. οἱ τύραννοι τὰς πόλεις μήποτε ἐλεύθεραι γενόμεναι ἐγκρατεῖς **αὐτῶν** γένονται
71. ἡ δὲ τυραννὶς ἀναγκάζει καὶ ταῖς **ἑαυτῶν** πατρίσιν ἐνοχλεῖν
72. οὐδεπώποτε **ὑμῖν** ἐλυσιτέλησεν
73. Ἵστε γὰρ Ἐπιγένην καὶ Δημοφάνην καὶ Κλεισθένην ἰδία μὲν καρπωσαμένους τὰς τῆς πόλεως συμφοράς, δημοσίᾳ δὲ **ὄντας** μεγίστων κακῶν αἰτίους.
74. Ἐνίων μὲν γὰρ ἔπεισαν ὑμᾶς ἀκρίτων θάνατον καταψηφίσασθαι, **πολλῶν** δὲ ἀδίκως δημεῦσαι τὰς οὐσίας
75. τοὺς δ' ἀτίμους **ἐπιτίμους** ἐποιήσατε
76. Ἀρχίδαμος ὁ βασιλεὺς **τῶν Λακεδαιμονίων**, ὅσπερ ἠγεῖτο **τῆς ἐξόδου** ταύτης, ξυγκαλέσας τοὺς στρατηγούς τῶν πόλεων **πασῶν** καὶ τοὺς μάλιστα ἐν τέλει καὶ ἀξιολογωτάτους παρήνει τοιάδε.
77. οἱ πατέρες **ἡμῶν** πολλὰς στρατείας καὶ ἐν αὐτῇ Πελοποννήσῳ καὶ ἔξω ἐποιήσαντο
78. οἱ πρεσβύτεροι οὐκ ἄπειροι **πολέμων** εἰσίν·
79. Δίκαιον οὖν ἡμᾶς μήτε **τῶν πατέρων** χείρους φαίνεσθαι μήτε ἡμῶν αὐτῶν τῆς δόξης ἐνδεεστέρους.
80. **βοηθεῖν** τῷ πατρὶ καὶ ἑμαυτῷ οὕτως ὅπως ἂν δύνωμαι.
81. καὶ οὐδὲν δεῖ περὶ τούτων **λέγειν**
82. Αἰτήσομαι οὖν ὑμᾶς δίκαια καὶ ῥάδια **χαρίσασθαι**, ἄνευ ὀργῆς καὶ ἡμῶν ἀκοῦσαι.
83. Εἰκὸς οὖν ὑμᾶς εὖνοιαν πλείω **ἔχειν** τοῖς ἀπολογουμένοις.
84. Ἐντεῦθεν λέγει ὁ Τιμησίθεος ὅτι **πολέμοιοι** εἰσιν αὐτοῖς οἱ ἐκ τοῦ ἐπέκεινα.
85. καὶ πεμφθεὶς ὁ Τιμησίθεος ἤκεν **ἄγων** τοὺς ἄρχοντας.
86. Ὡ ἀνδρες Μοσσύνοικοι, ἡμεῖς βουλόμεθα διασωθῆναι **πρὸς τὴν Ἑλλάδα** πεζῇ·
87. κωλύουσι δὲ οὗτοι ἡμᾶς οὐς ἀκούομεν ὑμῖν **πολεμίους εἶναι**.
88. ἔξεστιν ὑμῖν ἡμᾶς λαβεῖν **ξυμμάχους** καὶ **τιμωρήσασθαι** καὶ τὸ λοιπὸν ὑμῶν ὑπηκόους εἶναι τούτους.

89. **Να εντοπίσετε στο συγκεκριμένο απόσπασμα του κειμένου τις μετοχές με τις οποίες καταδεικνύεται το ήθος του ομιλητή κατά την περίοδο της διακυβέρνησης των Τριάκοντα. Να τις αναγνωρίσετε ως προς το είδος τους.**

Ἵπ' ἐμοῦ γὰρ ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ οὔτε ἀπαχθεὶς οὐδεὶς φανήσεται, οὔτε τῶν ἐχθρῶν οὐδεὶς τετιμωρημένος, οὔτε τῶν φίλων εὖ πεπονθώς. (Καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἄξιον θαυμάζειν· εὖ μὲν γὰρ ποιεῖν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ χαλεπὸν ἦν, ἐξαμαρτάνειν δὲ τῷ βουλομένῳ ῥάδιον). Οὐ τοίνυν οὐδ' εἰς τὸν κατάλογον Ἀθηναίων καταλέξας οὐδένα φανήσομαι, οὐδὲ δίαίταν καταδαιτησάμενος οὐδενός, οὐδὲ πλουσιώτερος ἐκ τῶν ὑμετέρων γεγονώς συμφορῶν. (Λυσίας, Δήμου καταλύσεως ἀπολογία §§15-17.3)

90. «Ἦδη δὲ βιαίου ὄντος αὐτοῦ οἱ τε ἄλλοι Ἕλληνες ἤχθοντο καὶ οὐχ ἤκιστα οἱ Ἴωνες καὶ ὄσοι ἀπὸ βασιλέως νεωστὶ ἠλευθέρωντο.» **Να εντοπίσετε το ρήμα της κύριας πρότασης και να καταγράψετε τα υποκείμενα του συγκεκριμένου ρήματος.**

91. **Να γράψετε τα υποκείμενα των υπογραμμισμένων ρηματικών τύπων του κειμένου:**

- τούτου **βούλεται** τις κατηγορεῖν;
- κἂν μὲν **ἦ** τις κατήγορος
- ἐὰν δὲ μηδεὶς βούληται **κατηγορεῖν**, εὐθύς δίδωσι τὴν ψήφον·
- ἵνα ἂν τις πονηρὸς **ᾧν** ἀπαλλάξῃ τοὺς κατηγοροὺς
- ἐφ' οὗ καὶ οἱ δαιτηταὶ **ὁμόσαντες** ἀποφαίνονται τὰς διαίτας

92. Ἐπειτα καὶ δημοτικωτέραν ἐνόμιζον εἶναι ταύτην τὴν κατάστασιν ἢ τὴν διὰ τοῦ λαγγάνειν γιγνομένην· Ὁ ρήτορας κάνει μία σύγκριση μεταξύ δύο τρόπων ἐπιλογῆς ἀρχόντων. Να ἐντοπίσετε τοὺς δύο ὅρους τῆς σύγκρισης, καθὼς καὶ τὴ λέξη που δηλώνει τὴν ἀνωτερότητα τοῦ ἐνός σε σχέση με τὸν ἄλλον.
93. ἐγὼ οἶομαι οὐδέν πω ὑμῖν μεῖζον ἀγαθὸν γενέσθαι ἐν τῇ πόλει ἢ τὴν ἐμὴν **τῷ θεῷ** ὑπηρεσίαν.
94. Οὐδὲν γὰρ ἄλλο πράττων ἐγὼ περιέρχομαι ἢ πείθων ὑμῶν καὶ νεωτέρους καὶ πρεσβυτέρους μῆτε **σωμάτων** ἐπιμελεῖσθαι.
95. «Οὐκ ἐκ χρημάτων ἀρετὴ γίγνεται, ἀλλ' ἐξ ἀρετῆς χρήματα καὶ τὰ ἄλλα ἀγαθὰ τοῖς ἀνθρώποις **ἅπαντα** καὶ ἰδία καὶ δημοσίαι».
96. Εἰ μὲν οὖν ταῦτα λέγων διαφθείρω τοὺς νέους, **ταῦτ'** ἂν εἴη βλαβερὰ·
97. οὐδ' εἰ μέλλω πολλάκις **τεθνάναι**
98. Τούτων [τῶν τριάκοντα] δὴ τινες οἰκεῖοί τε **ὄντες** καὶ γνώριμοι ἐτύγχανον ἐμοί, καὶ δὴ καὶ παρεκάλουν εὐθὺς ὡς ἐπὶ προσήκοντα πράγματά με.
99. ᾠήθη γὰρ αὐτοὺς ἐκ τινος ἀδίκου βίου ἐπὶ δίκαιον τρόπον ἄγοντας **διοικήσειν** δὴ τὴν πόλιν
100. Καὶ ὄρων δῆπου τοὺς ἄνδρας ἐν χρόνῳ ὀλίγῳ **χρυσὸν ἀποδείξαντας** τὴν ἐμπροσθεν πολιτείαν.
101. ἵνα δὴ μετέχοι **τῶν πραγμάτων** αὐτοῖς
102. **ἂ** δὴ πάντα καθορῶν καὶ εἴ τιν' ἄλλα τοιαῦτα οὐ σμικρὰ, ἐδυσχέρανά τε καὶ ἐμαυτὸν ἐπανήγαγον ἀπὸ τῶν τότε κακῶν.
103. σὺ αὖ λέγε **ἡμῖν**, ὦ Ἀντίσθενης
104. Ὅτι νομίζω, ὦ ἄνδρες, **τοὺς ἀνθρώπους** οὐκ ἐν τῷ οἴκῳ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν πενίαν **ἔχειν** ἀλλ' ἐν ταῖς ψυχαῖς.
105. Ὅρῳ γὰρ πολλοὺς μὲν ἰδιώτας, οἱ πάνυ πολλὰ ἔχοντες χρήματα οὕτω πένεσθαι ἡγοῦνται ὥστε **πάντα** μὲν πόνον
106. ὁ δὲ **τοῦ παντός** ἐνδεΐται·
107. **δι' ἐνδειαν** μὲν γὰρ δῆπου οἱ μὲν κλέπτουσιν
108. **Να γράψετε τὰ ἀντικείμενα τῶν υπογραμμισμένων ρηματικῶν τύπων τοῦ κειμένου:**
- Μηδένα φίλον ποιοῦ, πρὶν ἂν **ἐξετάσης** πῶς κέχρηται τοῖς πρότερον φίλοις·
 - Ὅμοίως γὰρ αἰσχροὺς μηδένα φίλον ἔχειν καὶ πολλοὺς ἐταίρους **μεταλλάττειν**.
 - Τοῦτο δὲ **ποιήσεις**
 - **Δοκίμαζε** τοὺς φίλους ἐκ τε τῆς περὶ τὸν βίον ἀτυχίας καὶ τῆς ἐν τοῖς κινδύνοις κοινωνίας·
 - Οὕτως ἄριστα **χρήσει** τοῖς φίλοις
109. Οὐδένα πρόποτε τῶν πολιτῶν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὔτε **γραφὴν** γραψάμενος οὔτ' ἐν εὐθύνοις λυπήσας, ἀλλ' ὡς ἐγὼγε νομίζω μέτριον ἐμαυτὸν πρὸς ἕκαστα τούτων παρεσχηκῶς
110. καὶ αὐτὸς **ἰδία** συκοφαντούμενος – ὄν δὲ τρόπον, προϊόντος ἐπιδείξω τοῦ λόγου – ἐν τι τῶν αἰσχίστων ἠγησάμην εἶναι μὴ βοηθῆσαι **τῇ τε πόλει** πάση καὶ τοῖς νόμοις καὶ ὑμῖν καὶ ἐμαυτῷ·
111. Αἰ γὰρ ἴδια ἔχθραι πολλὰ πάνυ **τῶν κοινῶν** ἐπανορθοῦσι.
112. **Να ἐντοπίσετε στο κείμενο τρεῖς (3) κατηγορηματικὲς μετοχές καὶ να γράψετε τὸ υποκείμενό τους.**
- **ἀλλ'** ὡς ἐγὼγε νομίζω μέτριον ἐμαυτὸν πρὸς ἕκαστα τούτων παρεσχηκῶς, ὄρων δὲ τὴν τε πόλιν μεγάλα βλαπτομένην ὑπὸ Τιμάρχου τουτουὶ δημηγοροῦντος παρὰ τοὺς νόμους,
 - εἰδὼς δ' αὐτὸν ἔνοχον ὄντα οἷς ὀλίγῳ πρότερον ἠκούσατε ἀναγιγνώσκοντος τοῦ γραμματέως, ἐπήγγειλα αὐτῷ τὴν δοκιμασίαν ταυτηνί.
 - Τοῦ μὲν οὖν ὅλου ἀγῶνος φανήσεται οὔθ' ἡ πόλις αἰτία οὔσα Τιμάρχῳ οὔθ' οἱ νόμοι οὔθ' ὑμεῖς οὔτ' ἐγὼ, ἀλλ' αὐτὸς οὗτος ἑαυτῷ.

113. μέλλομέν σοι συμβουλεύειν, ὧν χρή τοὺς νεωτέρους ὀρέγεσθαι καὶ τίνων ἔργων ἀπέχεσθαι καὶ ποίους τισὶν **ἀνθρώποις** ὀμιλεῖν καὶ πῶς τὸν ἑαυτῶν βίον οἰκονομεῖν.
114. οὗτοι **μόνοι** τῆς ἀρετῆς **ἐφικέσθαι** γνησίως ἠδυνήθησαν, ἧς οὐδὲν κτῆμα **σεμνότερον** οὐδὲ βεβαιοτέρον ἐστίν.
115. Κάλλος μὲν γὰρ ἢ χρόνος ἀνήλωσεν ἢ νόσος ἐμάρανεν, πλοῦτος δὲ **κακίας** μᾶλλον ἢ καλοκαγαθίας ὑπέρτης ἐστίν,
116. Ἡ δὲ τῆς ἀρετῆς κτῆσις...χρησιμωτέρα δ' **εὐγενείας** ἐστίν
117. ἐν ὑπολείπεται μέρος τῆς πολιτείας, εἴ τι κάγω τυγχάνω **γιννώσκων**, αἱ τῶν παρανόμων γραφαί.
118. προλέγω **ὑμῖν** ὅτι λήσετε κατὰ μικρὸν τῆς πολιτείας τισὶ παραχωρήσαντες.
119. αἱ δὲ πόλεις **αἱ δημοκρατούμεναι** τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις.
120. ὅταν εἰσὶ εἰς δικαστήριον γραφὴν παρανόμων **δικάσων**
121. Διόπερ καὶ ὁ νομοθέτης τοῦτο πρῶτον ἔταξεν ἐν τῷ **τῶν δικαστῶν** ὄρκῳ
122. Ἐγούμαι δ' **ὑμᾶς** οὕτως ἂν ἀξίως ὀργισθῆναι τοῦ πράγματος, εἰ διεξέλθοιτε πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς ὅσῳ μεῖζόν ἐστιν **τοῦτο** τῶν ἄλλων ἁμαρτημάτων.
123. Εὐρήσετε γὰρ τὰς μὲν ἄλλας ἀδικίας μέρος τι τοῦ βίου βλαπτούσας...καὶ πολλοὺς μὲν οἴκους **δι' αὐτὴν** διαφθαρέντας
124. **Ἵν** οὗτος εἷς ὧν τυγχάνει.
125. Αὗται γὰρ αἱ φύσεις εἰσὶν αἱ παραδοῦσαι μὲν τὴν δύναμιν **τὴν ἡμετέραν** τοῖς πολεμίοις,
126. **Ταῦτα** δὲ ποιήσας καὶ ἀναβὰς ἀπὸ τῆς θαλάττης, ἐστρατοπεδεύσατο ἐν Λεύκτροις τῆς Θεσπικῆς.
127. Οἱ δὲ Θηβαῖοι ἐστρατοπεδεύσαντο ἐπὶ τῷ ἀπαντικρῦ λόφῳ οὐ πολὺ διαλείποντες, οὐδένας ἔχοντες **συμμάχους** ἀλλ' ἢ τοὺς Βοιωτοὺς.
128. Ἀναμνησθήσονται γὰρ σου καὶ ὅτε εἰς Κυνὸς κεφαλὰς ἀφικόμενος οὐδὲν τῆς χώρας **τῶν Θηβαίων** ἐδήωσας, καὶ ὅτε ὕστερον στρατεύων ἀπεκρούσθης τῆς ἐμβολῆς, **Ἀγησιλάου** αἰεὶ ἐμβάλλοντος διὰ τοῦ Κιθαιρῶνος.
129. ἽΩ Σώκρατες, ἐγὼ μὲν ᾧμην τοὺς φιλοσοφοῦντας **εὐδαιμονεστέρους** χρῆναι γίνεσθαι ἀνυπόδητόν τε καὶ **ἀχίτων** διατελεῖς.
130. Καὶ μὴν χρήματά γε οὐ λαμβάνεις, **ἄ** καὶ κτωμένους εὐφραίνει καὶ κεκτημένους ἐλευθεριώτερόν τε καὶ ἥδιον ποιεῖ ζῆν.
131. Εἰ οὖν ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων ἔργων οἱ διδάσκαλοι τοὺς μαθητὰς μιμητὰς **ἑαυτῶν** ἀποδεικνύουσιν
132. Δοκεῖς **μοι**, ὦ Ἀντιφῶν, ὑπειληφέναι με οὕτως ἀνιαρῶς ζῆν, ὥστε πέπεισμαι σὲ μᾶλλον ἀποθανεῖν ἂν ἐλέσθαι **ἢ ζῆν** ὥσπερ ἐγώ.
133. Ἐν **Κορίνθῳ** γὰρ ἐμάχετο τῷ ταξιάρχῳ Λάχητι καὶ ἔτυπεν αὐτόν.
134. μόνος Ἀθηναίων **ὑπὸ τῶν στρατηγῶν** ἐξεκηρύχθη.
135. Ἐχοιμι δ' ἂν καὶ ἄλλα πολλὰ εἰπεῖν **περὶ τούτου** ἐκπεσόντα, **ὑπὲρ ἧς** ἐγὼ πολλοὺς κινδύνους κεκινδύνευκα καὶ πολλὰς λητουργίας ληλητούργηκα
136. ἠναγκάσθην ἐκ τοιούτων πραγμάτων εἰς τοιούτους **ἀγῶνας** καταστῆναι.
137. Ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ἀφέμενοι τῆς ἡμετέρας φιλίας **τὰς αὐτῶν** πόλεις ἀπώλεσαν
138. οὗτοι δ' ἡμᾶς ἤκουσι κακῶς **ποιήσοντες**
139. τοσαύτην ἡμῶν κατεγνώκασιν **ἀνανδρίαν**
140. ὑπὲρ Μεσσήνης οὐκ οἶονται δεῖν **κινδυνεύειν**
141. χρή τοῖς ἐχθροῖς τῆς ἡμετέρας **παραχωρήσαι**
142. καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐπαπειλοῦσιν, ὡς εἰ μὴ **ταῦτα** συγχωρήσομεν ποιησόμενοι τὴν εἰρήνην κατὰ σφᾶς αὐτούς.
143. Καλεῖ δὲ ὁ μὲν **αὐτὴν** δημοκρατίαν, ὁ δὲ ἄλλο, **ᾧ** ἂν χαίρη
144. Βασιλῆς μὲν γὰρ αἰεὶ **ἡμῖν** εἰσιν·
145. **οὗτοι** δὲ τοτὲ μὲν ἐκ γένους, τοτὲ δὲ αἰρετοί·

146. οὔτ' ἀγνωσία πατέρων ἀπελήλαται οὐδείς
147. εἶπε Διογείτων, ὅτι καταλίποι αὐτοῖς ὁ πατήρ εἴκοσι μνᾶς ἀργυρίου καὶ τριάκοντα στατήρας.
148. νυνὶ δὲ καὶ αὐτὸς ἀπόρως διάκειμαι.
149. Σὺ οὖν, ἐπειδὴ δεδοκίμασαι καὶ ἀνὴρ γεγένησαι
150. καὶ παραλαβόντες ἐκείνην ἤκον πρὸς ἐμέ...κλάοντες καὶ παρακαλοῦντές με μὴ περιδεῖν αὐτοὺς ἀποστερηθέντας τῶν πατρώων
151. Πρῶτον μὲν, εἰ βούλει ἀνδρὸς ἀρετὴν, ῥόδιον, ὅτι αὕτη ἐστὶν ἀνδρὸς ἀρετὴ, ἰκανὸν εἶναι τὰ τῆς πόλεως πράττειν, καὶ πράττοντα τοὺς μὲν φίλους εὖ ποιεῖν, τοὺς δ' ἐχθροὺς κακῶς, καὶ αὐτὸν εὐλαβεῖσθαι μηδὲν τοιοῦτον παθεῖν.
152. Καὶ ἄλλη ἐστὶν παιδὸς ἀρετὴ, καὶ θηλείας καὶ ἄρρενος, καὶ πρεσβυτέρου ἀνδρός
153. καθ' ἐκάστην γὰρ τῶν πράξεων καὶ τῶν ἡλικιῶν πρὸς ἕκαστον ἔργον ἐκάστῳ ἡμῶν ἡ ἀρετὴ ἐστὶν